

Centar za građansko obrazovanje
Centre for civic education

Podgorica, 10. februar 2009. godine

DO EU SA VIDLJIVIM REZULTATIMA, A NE PREKO PREDIZBORNIM OBEĆANJA

Centar za građansko obrazovanje (CGO) pozdravlja najave o skorom ukidanju viza, ali i podsjeća na činjenicu da to suštinski to ne znači puno građanima/kama Crne Gore koji se svakodnevno suočavaju sa nepoštovanjem i postojećeg Sporazuma o viznim olakšicama.

Stupanje na snagu sporazuma o viznim olakšicama 2008. godine bila je za lijepa vijesti za građane/ke zapadnog Balkana. **Međutim, radost i ohrabrenje su se tokom iste godine, u najvećem dijelu, pretvorili u razočaranje. Dobijanje viza za naše građane je još uvijek težak, dug i često ponižavajući proces.**

Ovo potvrđuju rezultati istraživanja koje je simultano sprovedeno u 5 zemalja zapadnog Balkana (Makedonija, BiH, Crna Gora, Albanija i Srbija). CGO je u Crnoj Gori, uz podršku FOSI ROM, sproveo terensko istraživanje i imao otvorenu liniju za sve građane, u cilju praćenja sprovođenja sporazuma. Nalazi govore da veliki broj građana ne zna mnogo o povoljnostima koje im Sporazum nudi, ali i što je posebno alarmantno gotovo da ne uživa nijednu od povoljnosti koje Sporazum donosi.

Naši građani se najčešće žale na neprofesionalnost službenika u konzulatima, koji često daju netačne informacije i zahtijevaju dokumenta koja nijesu predviđena Sporazumom, zatim na nepoštovanje termina za predaju dokumenata koje sami konzulati određuju i vrlo nizak nivo kulture u komunikaciji službenika/ca. Nije zanemarljiv ni broj slučajeva u kojima su građani/ke ostali bez vize, ali i bez objašnjenja zašto se to desilo, iako su predali svu traženu dokumentaciju ili pak, da nijesu mogli dobiti termin za predaju dokumentacije koji bi im omogućio putovanje, odnosno da je taj termin bio nakon samog planiranog puta.

Troškovi vize često su veći od, Sporazumom određenih 35 eura, jer građani/ke moraju platiti skupe telefonske impulse čekajući da im operater/ka iz konzulata odgovori na poziv za zakazivanje termina za aplikaciju. Tome se dodaju i troškovi putovanja za one koji žive van Podgorice. Situacija je unaprijeđena u odnosu na ljetu kod Zajedničkog aplikacionog centra, i sada naši građani ne moraju čekati na stepeništu ispred konzulata satima u nadi da će predati dokumenta prije turističkih agencija koje često brojnim dokumentima blokiraju rad konzulata, jer sada se u Zajedničkom aplikacionom centru zakazuje termina predaje dokumentacije. Ipak, najveći broj žalbi naših građana se i dalje odnosi na Zajednički aplikacioni centar koji očito ne ispunjava svoju misiju na zadovoljavajući način.

Centar za građansko obrazovanje
Centre for civic education

CGO apeluje na Vladu Crne Gore, institucije EU i države članice da posvete punu pažnju praćenju sprovođenja Sporazuma o viznim olakšicama, unaprijeđenju informisanosti građana o njegovim odredbama, te radu na osnaživanju profesionalizma službenika u konzulatima. Istovremeno, dodatno apelujemo na Vladu Crne Gore da se snažnije posveti ispunjavanju prioriteta iz Mape puta ka liberalizaciji viznog režima za Crnu Goru, koju je izradila Evropska komisija.

Značaj pune primjene Sporazuma o viznim olakšicama je višestruk i doprinos je ukupnom procesu evropskih integracija jer se kroz povećanu mobilnost ostvaruje snažniji kontakt naših građana i EU, međusobno upoznavanje i razmjena ideja, praksi i vrijednosti što kao dugoročni cilj ima izgradnju evropskog identiteta i kod nas i pune demokratizacije društva. **Stoga je odgovornost Vlade Crne Gore da umjesto predizbornih obećanja građanima Crne Gore konačno pruži vidljive dokaze napretka u ovoj oblasti kako bi je suštinski približila Evropskoj uniji.**

Petar Đukanović,

Koordinator programa